

Notes breus

EXTREMISMES

Nostre confrare barceloní "L'O-pinió", demana en el seu editorial de dimarts el desarmament de la gent que s'ha anat armant aquests darrers temps sense com va ni com costa.

Es una demanda justa i serena la que fa el diari barceloní. Hem clamat perquè fossin desposseïts de llurs armes, els individus als quals la dictadura borbònica distingí, per la defensa del règim, amb un rifle o una pistola. Hem considerat sempre que el poder públic ha de tenir prou mitjants propis per garantir les llibertats dels ciutadans i la vida dels pobles. No seríem conseqüents amb els nostres principis si trobéssim bé que la República toleri, pel motiu que sigui, que els ciutadans vagin, un sí i un altre també, proveïts d'armes literalment combatives.

D'una manera furtiva, clandestinament, les pistoles han estat escampades arreu. El ciutadà cent per cent, el ciutadà gelós dels seus deures amb el poder públic, i confiat dels deures que el poder públic té amb ell, es veu voltat de gent armada. N'hi ha que s'arma en nom de l'ordre; n'hi ha que ho fa en nom de la llibertat. Els uns i els altres ho fan en perjudici de la República, i els uns i els altres ataquen l'ordre i la llibertat.

Dels que confonen l'ordre amb l'opressió, amb la dictadura, n'hem estat allunyats sempre; dels que extremen el radicalisme, dels que pertorben el sentit liberal del convivre humà, tampoc podem trobar-nos-hi acostats. Hi ha qui amb esperit malèvol ha volgut trobar concomitancies entre l'Esquerra Republicana i alguns elements llas-timosament extremistes. Si altra cosa no, l'admirable article que ens ha suggerit aquestes ratlles, ho desmentiria. Tenim a gran satisfacció de propugnar per un sistema social més just, però aquesta humana ambició no vol dir contacte ni relació amb els que tot prenent sentir unes mateixes aspiracions se situen violentament al marge de la llei. Contra ells i contra els que esgrimeixin el revòlver en nom de la pau i l'ordre, cal que la República oposi el seu poder, l'únic poder que crearen les democràcies hispàniques.

XEIX

Un paorós interrogant

Es una cosa sorprenent el que s'esdevé a Espanya amb el seu famós ministre de Finances. L'espectacle de la seva incompetència seria l'esperó de l'humorisme col·lectiu, si sota la depreciació en més d'un 50 per 100 de la nostra moneda, no hi hagués la situació en perill de fallida de la nostra economia. L'home que una i deu vegades, insisteix en declarar públicament que no té la més petita idea sobre els problemes del seu ministeri, continua alegrement desempenyant-lo i per bé que aspira a "fallecer", segons la seva gràfica expressió, deu confiar de fer-ho junt amb els interessos del país.

S'ha repetit que una paraula d'honor privava els ministres de separar-se del govern. A qui tenien els governants donada aquesta paraula? Si la tenien donada al poble, aquest rellevarà de la seva al senyor Prieto ben a gràcie, per tal que la nau de les finances nacionals pugui ésser menada per mans aptes. Si se la tenien donada els ministres entre ells, seria cosa galdosa que per salvar aquest punt, el país fos sacrificat. Governen per la seva honor els ministres o pel bé de la nació? No arriben a orelles del Govern els milions de pessetes que pert la nostra indústria i el comerç a cada enter que davalla la moneda? Esgarrifaria una estadística de les cases que han fet fallida aquets darrers temps. El pànic és en l'esperit dels industrials i comerciants, davant la indiferència amb què els governants miren les coses de la nostra economia. Produïx més malestar l'interrogant paorós d'on va la nostra di-

visa, que el de la violència de l'amenaça social. I el pitjor és que un i altre problema s'entrellacen fins a originar situacions insolubles com la que està a punt d'esclatar a la indústria tèxtil. Els obrers d'aquest ram acaben de presentar unes bases que, en les actuals circumstancies, han de dur-los a la vaga com a únic camí, per tal com aquesta afavoreix directament als patrons que no tenen possibilitat d'adquirir la primera matèria indispensable degut al nivell de la divisa nordamericana. La vaga, ha de trobar les fàbriques buides de cotó i el seu tancament amb la impossibilitat d'obrir-les pel preu excessiu d'aquell, pot dur conseqüències d'una gravetat enorme. Qui preveu una fi normal d'aquest conflicte? No veu per quin camí incert mena el seu pas el Govern, amb la seva actitud suïcida?

Per salvar el seu ministre de Finances, convièti i confés d'incapacitat, tot el govern anirà a una evident fallida. Paraula d'honor que haurà arrossegat el país a una situació difícilíssima. S'imposa una substitució, en mal menor, parcial. Contra el vot dels diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya que van fer pública la seva incompatibilitat amb l'actuació d'alguns ministres—Prieto, entre ells—, el Parlament va concedir la seva confiança a la totalitat del ministeri. Ara és molt possible que es doni el cas que el govern, part d'ell, hagi d'ésser substituït forçosament, als quinze dies d'haver obtingut l'expressió d'aquella confiança. Aleshores serà qüestió de demanar de quina banda estava, doncs, la raó?

Creació d'un Banc de la Generalitat de Catalunya

El conseller d'Hisenda de la Generalitat, senyor Giralt, ha presentat una moció proposant el nomenament d'una ponència perquè, d'acord amb un cos de bases, que presentà igualment, cuidi de la constitució d'un "Banc de la Generalitat de Catalunya".

Segons la base primera de la dita proposició, "se crea una enti-

tat bancària amb la garantia de la Generalitat de Catalunya, la qual, ultra realitzar tota classe d'operacions típicament bancàries, realitzarà prop de la Generalitat les mateixes funcions que el Banc d'Espanya realitza prop de l'Estat Central, sense invadir, però, el camp d'acció que aquest té senyallat, i sense perjudici dels privilegis que al mateix assegura la llei d'ordenació bancària". En les seves bases s'estipulen les funcions d'aquest Banc, la seva composició i les seves garanties.

ecos

UNA CERTA MIXTIFICACIO

He sostingut més d'una vegada que hi ha molta gent — especialment entre la joventut— que pateix una democràcia morbosa. S'és extremista per dilectantisme; la teoria es vocifera, més que per íntima convicció, pel gust secret de fer posar pell de gallina a quatre infelïços talladors del cupó.

I encara—és clar—per la satisfacció de caràcter psicològic que s'experimenta en presentar-nos als nostres semblants diferents del que realment som. Es humaníssim aquest esforç que fa l'ànima per escapar dels límits mesquins amb què la fatalitat ha cenyit el viure propi. Hi ha en tothom com un suprem desig d'ubicuitat, d'existència plural.

S'explica l'alegria picant de la dona honesta que intenta, per ocasió, que la confonguin per altra cosa; i aquelles històries de reis que sortien de nits, disfressats, rient per dintre de què els prenguessin per vulgars mercaders; i aquest milionari que es fa passar per pobre; i aquelles històries que us conta el vostre company de viatge, càndida referència d'inverosímils aventures. Que és tot això sinó l'impuls voluptuós d'escapar per uns moments a la grisor d'una sola vida, d'una única biografia?

La humanitat—i la joventut en primer terme, per la seva característica exuberància vital—anhela viure més d'una vida. Realitzar, en vigília, el deliri de Sossias. Recordar l'època de la infància en què cada jue era un món nou i una existència distinta. Fer creure que es tenen voracitats èpiques, mal que patim d'anorèxia per totes les idees.

Jo crec que això passa a molts que exhibeixen un repertori d'idees extremadament radicals. Juguen a extremistes o millor, van disfressats d'extremistes amb l'alegria que dona a molts un travestit. I encara—diguem-ho—perquè la disfressa amaga moltes vegades la penúria de la nostra tàbida intimitat.

Tenir idees extremistes és cosa relativament fàcil. El que ja és difícil és tenir idees, simplement.

GESTUS